

دانشگاه‌های گذشته همچنان آینده ما هستند؟

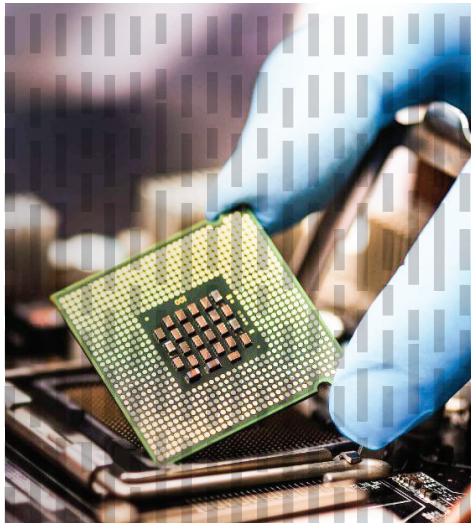
فرهنگستان

دانشگاه

شماره ۱۳۰۲ | شماره ۲۱۸۲ | www.fdn.ir

کارگزار پردیس علم و فناوری میکروالکترونیک و فوتونیک ایران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

نخستین خط تولید میکروالکترونیک منطقه شهریورماه افتتاح می‌شود

تقریباً نصف داوطلبان کنکور دوم امسال هم می‌خواستند پزشکی شوند

موضوع انشا:

می‌خواهید

چه‌کاره شوید؟

دکتر!

دکتر طهرانچی در اجلاس مدیران گروه‌های کشوری و استانی مهندسی کامپیوتر، ریاضیات، علوم کامپیوتر و فیزیک:

رفتار دانشجویان در انتخاب رشته تابعی از اتفاقات پیرامون است

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در اجلاس مدیران گروه‌های کشوری و استانی مهندسی کامپیوتر، ریاضیات، علوم کامپیوتر و فیزیک که صبح دویز در سالن غدیر واحد تهران مرکزی برگزار شد با ارائه سخنرانی با موضوع «طبیعت موعظه‌گر انسان» گفت: «خدانודار رابطه انسان و طبیعت را به گونه‌ای ترسیم کرده که طبیعت موعظه‌گر ماست. مباحثی مانند فیزیک اجتماعی، فیزیک مالی و... به مطرح می‌شود برخی نسبت به آن انتقاد دارند. اما قرآن کریم خیلی وسیع‌تر این مباحث را مطرح کرده است. واقعیت این است که اگر خدانود متعال برای ما نتواند سال و ماه‌ها را قرار نمی‌داد انسان نمی‌توانست قدرت درک حساب پیدا کرده و چرخش خورشید و سال و ماه و... باعث می‌شود که ما بزرگ شدن خود را بفهمیم. بنابراین این ذهن مجرد از موعظه‌ای که بشر از طبیعت گرفته آمده است.»

خداوند علم کامل را در اختیار انسان قرار داده است

دکتر طهرانچی با اشاره به آیه ۵۹ سوره انعام اظهار کرد: «این آیه شریفه که ما در نمازهای غفیله می‌خوانیم بسیار قایل تأمل و نگاه دانشمندان به آن عجیب است. این آیه شریفه اشاره دارد که عالم دارای کتاب است و وقتی عالم خلقت کتاب دارد، یعنی علم و دارای قانون و قاعده است و حتی حجم مکتبی از اطلاعات نیست. آنچه در طبیعت است «هو علم» انسان وقتی متولد می‌شود چیزی نمی‌داند و خدانود ابزار سمع، ابصار و افتد و یعنی دریافت یا تعقل را در اختیار انسان قرار داده است. به این ترتیب علم یک شبکه تشکیل شده از دریافته‌ها و تفکر است و خدانود علم کامل را در اختیار انسان قرار داده است. وی ادامه داد: «مهم‌ترین قاعده فیزیکی خلقت گران است و حتی گرانست مبنای نظریه جهان موازی است. آیه ۵۹ سوره انعام اشاره دارد هیچ برگی از درخت نمی‌افتد مگر آنکه خدانود متعال آگاه باشد. «وَمَا تَشْهَرُونَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَعْلَمُونَهَا» این فراز آیه یعنی خدانود بر همه چیز عالم است. این در حالی است که غرب نماد دانایی را افتادنی سبب از درخت بر سر نیوتون می‌داند، چون بر اساس نگاه مسیحیت آدم از درخت سیب خورد و عالم شد و زمین آمد، برای همین نماد الزویر، ایل و... سیب است. درحالی که ۱۲۰۰ سال پیش خدانود در قرآن کریم می‌فرماید «وَمَا تَشْهَرُونَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَعْلَمُونَهَا» رئیس دانشگاه آزاد خاطر نشان کرد: «خدانود متعال در ادامه این آیه شریفه اشاره دارد که در خلقت خشکی و دریانوری گرانست، نیروی جدی است و هیچ ریزه‌ای در تاریکی هابی زمین وتر و خشک وجود ندارد مگر آنکه در کتاب مبین آمده باشد. در اینجا گاهی منظور از کتاب قرآن کریم و گاهی کتاب خلقت است. گروه فیزیک و ریاضی ما قرآنت کتاب مبین می‌کند و پدیده‌ها را می‌شناسد و خلق می‌کند؛ چراکه خدانود متعال قدرت شناخت را به انسان داده است و تفاوت انسان با حیوانات در این است که حیوان شناخت جزئی دارد، اما شناخت کلی ندارد درحالی که انسان هم شناخت کلی و هم شناخت جزئی دارد. به همین دلیل است که می‌تواند مفهوم گرانست و افتاد را تطبیق داده و در فیزیک مفاهیم کلی را به مفاهیم خاص یا نظریه منطقی کند. خدانود می‌فرماید: «وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ» دکتر طهرانچی در ادامه به رابطه انسان و خلقت اشاره کرد و گفت: «خدانود در آیه ۱۲۵ سوره اعراف می‌فرماید: (در لوح تورات

آسمانی) از هر موضوع برای نصایح و پند و هم تحقیق هر چیز (برای علم و معرفت) به موسی نوشتیم (و دستور دادیم) که (حقایق واحکام) آن را به قوت (عقل و ایمان) فراگیر و قوم را دستور ده نیکوتر مطالب آن را اخذ کنند، که (پستی) مقام و منزلت فاسقان را به زودی به شما نشان خواهیم داد، (این آیه شریفه اشاره دارد برای حضرت موسی (ع) از هر چیزی موعظه قرار داده شده، یعنی افتادن فیزیکی، انتشار نور، گرانست، برهم‌کنش اسی، شکل‌گیری اتم و... همه «مُلِّئُ شَيْءٍ مَوْعُظَةً» است. یعنی فیزیکی‌دان عالم را می‌شناسد و می‌تواند بساط موعظه را برای اجتماع فراهم کند.» وی تصریح کرد: «واقعیت این است که فیزیک ما «وَتَقْصِيصَ لِكُلِّ شَيْءٍ» است، اما خدانود متعال نگاه بالائی دارد که «کُلِّ شَيْءٍ مَوْعُظَةً» است. هر تغییر به علت خارجی و کنش نیاز دارد و تغییر ناشی از محیط بیرونی است. در فیزیک اگر نیرو وارد شد موجب تغییر در DP به DT می‌شود و اندازه حرکت را نسبت به زمان تغییر می‌دهد. هر جسم یک جرم دارد، به همین دلیل تابع پاسخ پدیده‌ها و سامانه‌ها نسبت به نیروی متفاوت است به طوری که هر چه جسم بیشتر باشد پاسخ کندتر و هر چه جسم سبک‌تر باشد پاسخ به آن نیز زودتر خواهد بود، بنابراین در این دنیا مهم است که چقدر جرم داشته باشیم و اندیشه‌مان چلا پیدا کرده باشد. دنیا منزوی نیست و هر کنشی واکنشی دارد، مآثر می‌گذارد و اثر می‌گیرد و هر که جرم سبک‌تری داشته باشد اثر پذیری بیشتری خواهد داشت.» رئیس دانشگاه آزاد ادامه داد: «البته این موعظه‌ها نعل به نعل نیست، بلکه از هر شیء موعظه برداشت می‌شود. ما رفتار فیزیکی راه و روش می‌یابیم و نمی‌گوییم قواعد انسانی باید پدیده‌های طبیعی نگاهت یک به یک دارند بلکه از آنها می‌توانیم دریافت موعظه داشته باشیم. واقعیت این است که تاکنون فیزیک ما به این رابطه توجه نداشته است و اگر نتوانیم آن را تبدیل کنیم جایگاه خود را از دست می‌دهیم و دیگر کسی رشته فیزیک را مهم نمی‌داند چون فیزیک ماقصه به «وَتَقْصِيصَ لِكُلِّ شَيْءٍ» می‌پردازد و در بین رشته‌ای کار نکرده است.» دکتر طهرانچی به ادامه تشریح آیه ۱۲۵ سوره اعراف پرداخت و گفت: «خدانود در این آیه خطاب به حضرت موسی (ع) می‌فرماید که (دستور دادیم) حقایق واحکام آن را به قوت عقل و ایمان فراگیر و قوم را دستور ده که نیکوتر مطالب آن را اخذ کنند، یعنی ما باید مسائل انسانی و اجتماعی را بشناسیم و بهترین آنها را برگزینیم. دانشمندان وقتی آیات قرآن کریم را می‌شنوند در برابر عظمت آن به زمین افتاده و خاشع می‌شوند. «رئیس دانشگاه آزاد در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ویژگی زوجیت در خلقت اظهار کرد: «در یک خانه دو الکترون باید با هم زوج باشند و هیچ‌گاه دو الکترون با یک اسپین نمی‌توانند سلول بنیادی شکل‌گیری عنصر را به وجود بیاورند. این قاعده یعنی انسان هم نباید به دنبال همجنس‌گرایی باشد؛ چراکه زوجیت در این عالم اصل است و خدانود می‌فرماید انسان را از نفس واحد و زوج آفریده است. اگر زوجیت نبود اتم‌ها شکل نمی‌گرفتند و از هیدروژن به هلیوم نمی‌رفتیم و در نهایت گرمای خورشید هم در کار نبود. امروز می‌گویند «وَتَقْصِيصَ لِكُلِّ شَيْءٍ» لازم نداریم و به همین دلیل کسی به سراغ رشته فیزیک نمی‌آید و باید این رشته را در بایسیم.» وی با اشاره به آیات ۲۸ و ۲۹ سوره دخان گفت: «خدانود متعال در این آیات شریفه می‌فرماید (و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را بین آنهاست به بازچه خلق

نکردیم. آنها را جز به حق (و از روی حکمت و مصلحت) نیافریدیم و لیکن اکثر مردم از آن آگاه نیستند.) یعنی دانشمند شدن و علم پیدا کردن ما باید حق بودن عالم را تشخیص دهد.» دکتر طهرانچی در ادامه به آیه ۲۰ سوره عنکبوت اشاره و تصریح کرد: «خدانود در این آیه شریفه تأکید می‌فرماید که در زمین سیر کنیم و ببینیم خدا چگونه خلقت و آفرینش را ایجاد کرده است. بنابراین اینکه فیزیک ما به چگونگی پیدایش خلقت بپردازد، دستور خدانود است و ما باید این جذابیت را در رشته فیزیک مورد توجه قرار دهیم. یکی از نکات جالب خلقت رعد و برق و پدیده تخلیه الکتریکی است که در فیزیک به آن discharge می‌گویند. بزرگ‌ترین پدیده الکتریکی و الکترومغناطیسی همین discharge است. وقتی تخلیه الکتریکی بین دو سطح انجام می‌شود، مفهوم الکتریکی و الکترومغناطیسی معنا پیدا می‌کند و موج الکترومغناطیسی در تخلیه الکتریکی رخ می‌دهد و در نتیجه این موج صدا حاصل شده و نور ایجاد می‌شود. پس در پدیده رعد و برق یا تخلیه الکتریکی، موج مکانیکی و نور حاصل از تخلیه الکتریکی مواجه هستیم. لیزر نیز نور حاصل از تخلیه هم درست است که در آن مصداق آیه شریفه ۲۴ سوره روم وجود دارد که «خَوْفًا وَطَمَعًا» است، یعنی با لیزر هم می‌توان چشم را کور کرد و هم درمان و رعد و برق و تخلیه الکتریکی هم می‌تواند نوری داشته باشد که باعث نابودی یا آبادانی شود. این آیات برای نظریه پردازان و «لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ» است، یعنی کسانی که ادامه می‌دهند و استقرار و قیاس می‌کنند. مگر می‌شود فیزیکی‌دان شد و در پدیده تخلیه الکتریکی کار نکرد. باید در پدیده‌های طبیعی تعقل کنیم.»

کلاس فیزیک در حقیقت یک کلاس معارف است که در آن می‌توانیم سیر خلقت آسمان‌ها و زمین را بیان کنیم

رئیس دانشگاه آزاد با اشاره به آیه ۳۰ سوره انبیا خاطر نشان کرد: «خدانود در آیه شریفه خلقت آسمان‌ها و زمین را شرح می‌دهد و می‌فرماید هر چیز زنده‌ای از آب پدید آمده است. ما باید این مطالب را در درس‌های فیزیک بگوییم و حرف‌های جدی بزنیم و بتوانیم این رشته را جذاب کنیم. در حال حاضر رشته فیزیک جذابیت خود را از دست داده، به طوری که تنها ۱۲ درصد از دانش‌آموزان متوسطه دوم به رشته ریاضی فیزیک می‌آیند؛ چراکه از این رشته می‌ترسند و جذابیتی برای آنها ندارد. هنر ما باید این باشد که پدیده‌های طبیعت را به نیکی و زیبایی برای جوانان و دانشجویان بیان کنیم و فیزیک را رشته‌ای سخت و ترسناک نشان ندهیم که فقط انتگرال و مشتق است، بلکه باید در ابتدا پدیده تشکیل زمین و حیات در این کره خاکی را بیان کنیم. کلاس فیزیک در حقیقت یک کلاس معارف است که در آن می‌توانیم سیر خلقت آسمان‌ها و زمین را بیان کنیم.» وی با اشاره به مثال‌های قرآنی گفت: «خدانود در آیات ۲۱ تا ۲۳ سوره عنکبوت در ابتدا به یک پدیده انسانی اشاره می‌کند و بعد مثال طبیعی زده و نتیجه‌گیری می‌کند. نکته جالب این است خدانود متعال در این آیات شریفه‌ها عنکبوت را مثال می‌زند که محکم‌تر از سازه‌های دست ساخته بشر است. اما این تار عنکبوت در تجزیه ضعیف است نه در ترکیب. برای همین خدانود خانه پرستو و دیگر پرندگان که لانه آنها ساختار ضعیفی

دارد مثال زده؛ چراکه خانه پرندگان متریال ضعیف اما خانه محکم است ولی خانه عنکبوت دارای ساختار قوی، اما خانه ضعیفی است و این فلسفه مثال در قرآن کریم است که خدانود می‌فرماید: «و ما این همه مثل‌ها را برای مردم می‌زیم (تا حقایق برای آنها روشن شود) و لیکن به جز مردم دانشمند کسی تعقل در آنها نخواهد کرد.» دکتر طهرانچی با بیان اینکه پدیده‌شناسی طبیعی مفصل پدیده‌شناسی انسانی است، گفت: «خدانود برای درک پدیده‌های انسانی از مثال‌های طبیعی استفاده کرده است. به عنوان نمونه خدانود در آیه ۵ سوره جمعه می‌فرماید کسانی که تورات به آنها داده شده، اما به آن عمل نمی‌کنند را مانند چارپایی می‌داند که کتاب‌ها را حمل می‌کند، اما چیزی از آن نمی‌فهمد و در آیه ۲۹ سوره نور می‌فرماید: «کسانی که کافر شدند، اعمال‌شان همچون سرابی است در یک کویر که انسان تشنه از دور آن را ببیند. اما هنگامی که به سراغ آن می‌آید چیزی نمی‌یابد و خدا را نزد آن می‌یابد که حساب او را به طور کامل می‌دهد و خدانود سریع الحساب است!» عالم خلقت، عالم شهود برای عروج است، برای همین دانشمندان خاشع‌ترین مردم نزد خدانود هستند.»

رفتار دانشجویان در انتخاب رشته تابعی از اتفاقات پیرامون است

رئیس دانشگاه آزاد با بیان اینکه رفتار دانشجویان در انتخاب رشته تابعی از اتفاقات پیرامون است، اظهار کرد: «این اتفاقات مبتنی بر تحول نگاه به ماشین رخ داده است و نباید از این تحولات ترسید. در مواجهه با فناوری در رویکرد فناوری سنتیزی و فناوری دوستی بی‌چون و چرا وجود دارد اما مسیر درست این است که ما از فناوری نترسیم و حرکت تقلیدی هم نداشته باشیم.» وی با بیان اینکه نسل پنج انقلاب صنعتی در برداشت انسان نسبت به دانایی، توانایی، ثروت و حیات اثر گذاشته است، افزود: «واقعیت این است که دانایی انسان نسبت به ابزار در هر مرحله تغییر کرده است. زمانی لازم بود که ما جدر و انتگرال یاد بگیریم اما کمی بعد ماشین حساب آمد و جدر را حل می‌کرد و امروز هم هوش مصنوعی به کمک آمده و در رابطه انسان با دانایی، توانایی، روزی و حیات تاثیر گذاشته است.» دکتر طهرانچی ادامه داد: «واقعیت این است که امروز اولویت تاثیرگذار در انتخاب جوانان برهم‌کنش انسان و کامپیوتر یا همان HCI است که در آن علوم کامپیوتر، علوم مهندسی، طراحی و هنر بسیار مهم است و جرم رشته‌هایی مانند فیزیک سبک شده و برای اصلاح باید فیزیک خود را در این چهارچوب تعریف کند؛ چراکه اگر تغییر نکنیم و بروش و مسیر قبل اصرار داشته باشیم جوانان دیگر به سمت ما نمی‌آیند. بنابراین باید فیزیک مفهوم خود را در HCI پیدا کند و اگر این‌گونه شد، می‌تواند پیشرو باشد.» رئیس دانشگاه آزاد تأکید کرد: «اتفاقات رخ داده در دانشگاه و انتخاب رشته دانشجویان قابل تأمل است و باید آن را راکور کرد. نگاه بچه‌ها به آینده نشان می‌دهد که توان محاسباتی در مقابل دانش ریاضیاتی قد علم کرده است و ما باید برگردیم و به مفهوم آنچه از فیزیک و ریاضیات در توانمند شدن دانشجویان لازم است، پاسخ مناسب بدهیم.»

انا لله و انا الیه راجعون

حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای حاج سیدعلی اصغر حجازی (دامت برکاته)

خبر درگذشت والد بزرگوار، ابوالهسین و انقلابی جنابعالی مرحوم آقای حاج سید جواد حجازی (رحمت‌الله علیه) موجب تأسف و تأثر فراوان گردید. اینجانب ضمن عرض تسلیت به جنابعالی، خانواده معزز و تمامی علاقه‌مندان و بازماندگان، برای آن مرحوم علو درجات و غفران و رحمت الهی و برای جنابعالی و وابستگان صبر و اجر آرزومندم. علی‌اکبر ولائی